

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē niḡamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvyē uttarakāṇḍē

॥ *ēkapañcāśaḥ sargaḥ* ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ ēkapañcāśaḥ sargaḥ ॥

mārgē sumantrēṇa durvāsasō mukhādākarṇitām
bhṛguśāpakathām kiñcid bhāvavṛttam ca varṇayitvā
duḥkhānvitāya lakṣmaṇāya sāntvanādānam

tathā sañcōditaḥ sūtō
lakṣmaṇēna mahātmanā |
tad vākyamṛṣiṇā prōktaḥ
vyāhartumupacakramē || 7.51.1 ||

purā nāmnā hi durvāsā
atrēḥ putrō mahāmuniḥ |
vasiṣṭhasyāśramē puṇyē
vārṣikyaḥ samuvāsa ha || 7.51.2 ||

tamāśramaḥ mahātējāḥ
pitā tē sumahāyaśāḥ |
purōhitaḥ mahātmānaḥ
didṛkṣuragamat svayam || 7.51.3 ||

sa dṛṣṭvā sūryasaṅkāśaḥ
jvalantamiva tējasā |

upaviṣṭaṃ vasiṣṭhasya
savyapārśvē mahāmunim || 7.51.4 ||

tau munī tāpasaśrēṣṭhau
vinītō hyabhyavādayat |
sa tābhyāṃ pūjitō rājā
svāgatēnāsanēna ca || 7.51.5 ||

pādyēna phalamūlaisca
uvāsa munibhiḥ saha |
tēṣāṃ tatrōpaviṣṭānāṃ
tāstāḥ sumadhurāḥ kathāḥ || 7.51.6 ||

babhūvuḥ paramarṣiṇāṃ
madhyādityagatē'hani |
tataḥ kathāyāṃ kasyāñcit
prāñjaliḥ pragrahō nṛpaḥ || 7.51.7 ||

uvāca taṃ mahātmāna -
matrēḥ putraṃ tapōdhanam |
bhagavan kiṃ pramāṇēna
mama vaṃśō bhaviṣyati || 7.51.8 ||

kimāyuśca hi mē rāmaḥ
putrāścānyē kimāyuṣaḥ |
rāmasya sa sutā yē syu -
stēṣāmāyuh kiyad bhavēt || 7.51.9 ||

kāmyayā bhagavan brūhi
vaṃśasyāsyā gatiṃ mama |

tacchrutvā vyāhṛtaṃ vākyam
rājñō daśarathasya tu || 7.51.10 ||

durvāsāḥ sumahātējā
vyāhartumupacakramē |
śṛṇu rājan purā vṛttaṃ
tadā dēvāsurē yudhi || 7.51.11 ||

daityāḥ surairbhartsyamānā
bhṛgupatnīm samāśritāḥ |
tayā dattābhayāstatra
nyavasannabhayāstadā || 7.51.12 ||

tayā parigrhītāmstān
dṛṣtvā kruddhaḥ surēśvaraḥ |
cakrēṇa śitadhārēṇa
bhṛgupatnyāḥ śirō'harat || 7.51.13 ||

tatastām nihatām dṛṣtvā
patnīm bhṛgukulōdvahaḥ |
śaśāpa sahasā kruddhō
viṣṇuṃ ripukulārdanam || 7.51.14 ||

yasmādavadhyām mē patnī -
mavadhīḥ krōdhamūrchitaḥ |
tasmāt tvaṃ mānuṣē lōkē
janiṣyasi janārdana || 7.51.15 ||

tatra patnīviyōgaṃ tvaṃ
prāpsyasē bahuvarṣikam |

śāpābhihatacētāstu

svātmanā bhāvitō'bhavat || 7.51.16 ||

arcayāmāsa taṃ dēvaṃ

bhṛguḥ śāpēna pīḍitaḥ |

tapasā'rādhitō dēvō

hyabravīd bhaktavatsalaḥ || 7.51.17 ||

lōkānāṃ sampriyārthaṃ tu

taṃ śāpaṃ grhyamuktavān |

iti śaptō mahātējā

bhṛguṇā pūrvajanmani || 7.51.18 ||

ihāgatō hi putratvaṃ

tava pārthivasattama |

rāma ityabhivikhyāta -

striṣu lōkēṣu mānada || 7.51.19 ||

tat phalaṃ prāpsyatē cāpi

bhṛguśāpakṛtaṃ mahat |

ayōdhyāyāḥ patī rāmō

dīrghakālaṃ bhaviṣyati || 7.51.20 ||

sukhinaśca samṛddhāśca

bhaviṣyantyasya yē'nugāḥ |

daśavarṣasahasrāṇi

daśavarṣaśatāni ca || 7.51.21 ||

rāmō rājyamupāsivā

brahmalōkaṃ gamiṣyati |

samṛddhaiścāśvamēdhaiśca
iṣṭvā paramadurjayaḥ || 7.51.22 ||

rājavaṃśāṃśca bahuśō
bahūn samsthāpayiṣyati |
dvau putrau tu bhaviṣyētē
sītāyāṃ rāghavasya tu || 7.51.23 ||

sa sarvamakhilaṃ rājñō
vaṃśasyāha gatāgatam |
ākhyāya sumahātējā -
stūṣṇīmāsīnmahāmuniḥ || 7.51.24 ||

tūṣṇībhūtē tadā tasmin
rājā daśarathō munau |
abhivādya mahātmānau
punarāyāt purōttamam || 7.51.25 ||

ētaḍ vacō mayā tatra
muninā vyāhṛtaṃ purā |
śrutaṃ hṛdi ca nikṣiptaṃ
nānyathā tad bhaviṣyati || 7.51.26 ||

sītāyāśca tataḥ putrā -
vabhiṣēkṣyati rāghavaḥ |
anyatra na tvayōdhyāyāṃ
munēstu vacanaṃ yathā || 7.51.27 ||

ēvaṃ gatē na santāpaṃ
kartumarhasi rāghava |

sītārthē rāghavārthē vā
 dṛḍhō bhava narōttama || 7.51.28 ||

śrutvā tu vyāhṛtaṃ vākyam
 sūtasya paramādbhutam |
 prahaṛṣamatulaṃ lēbhē
 sādhu sādhviti cābravīt || 7.51.29 ||

tataḥ saṃvadatōrēvaṃ
 sūtalakṣmaṇayōḥ pathi |
 astamarkē gatē vāsaṃ
 kēśinyāṃ tāvathōṣatuḥ || 7.51.30 ||

|| ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmikīyē ādikāvyē
 uttarakāṇḍē ēkapañcāśaḥ sargaḥ ||